

MÀSTER EN EDUCACIÓ
Itinerari Cultura democràtica
Mòdul 2: Educació per a la cultura democràtica

Seminari 2: Ciutadania i comunicació en xarxa

Finalitat

En aquest seminari es cerca que l'estudiant sigui capaç de:

- Crear i dinamitzar comunitats virtuals actuals que motivin la participació dels joves.
- Entendre el concepte de ciutadania, identitat digital i com crear-lo i potenciar-lo en les nostres organitzacions.
- Entendre les bases de la comunicació – participació actual en època de xarxes: llenguatges audiovisuals, noves temàtiques, elements culturals lligats als canvis generacionals, etc.
- Ser capaç de filtrar i ser crític amb la informació a la xarxa per tal de generar processos de participació productius.
- Ser capaç d'optimitzar els canals propis d'identitat digital i participació en xarxa.
- Ser capaç de filtrar i generar contingut rellevant a xarxes.
- Identificar els elements clau que intervenen en l'ús de les tecnologies digitals en l'educació per la ciutadania global (ECG).

Dades importants

Durada	9 de febrer al 19 de juny del 2026
Professors del Seminari	Carles Porté i Dolors Reig
Llengua de docència	Català /castellà
Correu del professor/a	cporte@uda.ad / dreig01@gmail.com
Mòdul associat	Mòdul 2 Educació per a la cultura democràtica
Competència	ME- 0004. Crear mecanismes de participació i de presa de decisions entre la comunitat educativa i la societat sobre la base de la cultura democràtica.
Resultat d'aprenentatge associat	ME-0004-01. Descriu els elements de participació i de presa de decisions en l'entorn sobre la base de la cultura democràtica

Descripció del seminari

Els continguts del seminari en format síncron:

Evolució social i de les Tic envers les Tep (tecnologia de l'empoderament i la participació)

Canvis generacionals vinculats a la participació.

Xarxes socials, transparència i participació. Criteri a xarxes.

Competència digital (ciutadana i docent)

Participació digital a la societat andorrana

Els continguts del seminari en format virtual:

- Web social i canvi de paradigma: la web de les persones.
- Les noves generacions de la responsabilitat, canvis cognitius, socials, culturals que justifiquen un canvi de paradigma en la comunicació.
- Gamificació, Transmèdia, Vídeo, elements per fomentar la participació dels joves en xarxes.
- Ciutadania digital (implicacions, oportunitats i reptes)
- Comunitat col·laborativa de coneixement: Cas Viquipèdia
- Drets i deures digitals

Metodologia

Les sessions *presencials* seran explicatives de conceptes bàsics i participatives fomentant el debat a classe.

El treball *virtual* serà guiat i autònom a partir dels materials i recursos proporcionats mitjançant el campus virtual UdA

Avaluació

El resultat d'aprenentatge associat en aquest seminari és:

- Ser capaç de descriure els elements de participació i de presa de decisions en l'entorn sobre la base de la cultura democràtica (en els nous entorns digitals)

Les evidències d'aprenentatge de les sessions **presencials** són:

- Ser capaçs de crear o d'optimitzar la presència i participació a xarxes.
- Ser capaçs de filtrar continguts rellevants a xarxes. Ser crítics amb la

informació que es rep, crea o difon.

Les evidències d'aprenentatge del **treball virtual** són:

- Ser capaços de participar d'una manera actual i motivadora per als joves en xarxes.
- Entendre els conceptes fonamentals de la nova societat post digital.
- Qüestionari de preguntes
- Treballs escrits descriptius d'una proposta pròpia

Qualificació

Indicadors d'avaluació:

- ~ Participació a classe i seminaris sobre les temàtiques.
- ~ Coneixement de la oportunitat de cada xarxa social.
- ~ Coneixement de bones pràctiques en gestió de la participació en xarxes socials.
- ~ Identifica els elements clau (components, avantatges, riscos, reptes, ...) que intervenen en l'ús de la tecnologia digital en l'educació per la ciutadania global
- ~ Mobilitza i organitza de forma acurada i justa els elements clau que intervenen en l'ús de la tecnologia digital en l'educació per la ciutadania global

Material

El material que s'utilitzarà al Seminari és el següent:

Documents de lectura:

- Presentació de classe

Documents de lectura i consulta pel treball **virtual**:

- Intro i cap. 1 del llibre Socionomía (Dolors Reig, 2012)
- Anuari de la joventut de les Illes Balears 2020 (Pròleg, pàg. 11 a 17, Generació de la responsabilitat)
- Parts del llibre Los jóvenes en la era de la hiperconectividad (Reig, Vilches, 2013)

➤ Ciutadania digital

- Council of Europe. (2017). Digital Citizenship Education (DCE). [web] <https://www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education/home>
- Richardson, J., Milovidov, E., & Schmalzried, M. (2017). Internet literacy

handbook. Supporting users in the online world. Council of Europe Publishing. <https://rm.coe.int/1680766c85>

- Council of Europe. (2017). Digital Citizenship Education (DCE). 10 Domains. <https://rm.coe.int/10-domains-dce/168077668e>

➤ Comunitat col·laborativa de coneixement: Cas Viquipèdia

- Lerga, M., & Aibar, E. (2014). *Guia de bones pràctiques per a l'ús docent de Viquipèdia a la universitat*. Universitat Oberta de Catalunya. <http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/handle/10609/38241>
- Portal:Educació/Per què docent - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure. (2014). A Viquipèdia. https://ca.wikipedia.org/wiki/Portal:Educaci%C3%B3/Per_qu%C3%A8_docent
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2019). *Àlex Hinojo, un autènticambaixador de la Viquipèdia a Catalunya* [Vídeo]. CCMA. <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/no-pot-ser/alex-hinojo-un-autentic-embaixador-de-la-viquipedia-a-catalunya/video/5867115/>

➤ Drets i responsabilitats digitals

- Convivència i ciutadania digital. Document 1/2020. Consell Escolar de Catalunya. 2020. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/537/co nvivencia_i_ciutadania_digital_2020.pdf?sequence=1
- Carta catalana de drets i responsabilitats digitals. Direcció General de Societat Digital. Generalitat de Catalunya. 2019. https://participa.gencat.cat/uploads/decidim/attachment/file/1523/Carta_catalana_per_als_drets_i_les_responsabilitats_digitals_2.pdf

Bibliografia bàsica

- Consell Escolar de Catalunya. (2020). *Convivència i ciutadania digital*. Document 1/2020.[en línia]. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/537/convivencia_i_ciutadania_digital_2020.pdf?sequence=1
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2019). *Àlex Hinojo, un autènticambaixador de la Viquipèdia a Catalunya* [Vídeo]. CCMA. <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/no-pot-ser/alex-hinojo-un-autentic-embaixador->

de-la-viquipedia-a-catalunya/video/5867115/

- Council of Europe. (2017). Digital Citizenship Education (DCE). [web] <https://www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education/home>
- Direcció general de societat digital. (2019). *Carta catalana per als drets i les responsabilitats digitals Una eina viva i dinàmica amb vocació normativa i de contribució al debat global*. [en línia].
- Els cinc pilars - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure. (2008). A Viquipèdia. https://ca.wikipedia.org/wiki/Viquip%C3%A8dia:Els_cinc_pilars
- Hinojo, Àlex. (2020). *Somien els viquipedistes en enciclopèdies elèctriques? Present i futur de la Viquipèdia i el rol de la comunitat catalanoparlant*. Revista de Llengua i Dret, [en línia], 2020, Núm. 73, p. 133-45, <https://doi.org/10.2436/rld.i73.2020.3424>
- https://participa.gencat.cat/uploads/decidim/attachment/file/1523/Carta_catalana_per_als_drets_i_les_responsabilitats_digitals_2.pdf
- Institut Balear de la Joventut (IBJOVE). Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social (GIFES); Universitat de les Illes Balears. Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques. (2020) *Anuari de la joventut de les Illes Balears 2020* (Pròleg)
- Portal: Educació/Per què docent - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure. (2014). A Viquipèdia. https://ca.wikipedia.org/wiki/Portal:Educaci%C3%B3/Per_qu%C3%A8_docent
- Reig y Vílchez (2013) *Los jóvenes en la era de la hiperconectividad: tendencias, claves y miradas*. Fundación Telefónica: Fundación Encuentro, Madrid
- Reig, Hernández, D (2012) *Socionomía*. Deusto-Grupo Planeta.
- Richardson, J., Milovidov, E., & Schmalzried, M. (2017). Internet literacy handbook. Supporting users in the online world. Council of Europe Publishing. <https://rm.coe.int/1680766c85>

Bibliografia complementària

- Càtedra Educació i Adolescència. Universitat de Lleida. (2020). *Agència infantil i adolescent i activisme digital en l'educació per als drets de la infància i la ciutadania global*. Edicions de la Universitat de Lleida. <https://doi.org/10.21001/monografics.7.2020>
- Ciutadania en xarxa. (2020). *Ciutadania digital*. [Web]. <https://www.ciutadaniadigital.eu/p%C3%A0gina-principal>
- de Haro Ollé, J. J. (2020). *Ciudadanía e identidad digital* (Ministerio de Educación y Formación Profesional ed.). Secretaría general técnica. https://sede.educacion.gob.es/publiventa/descarga.action?f_codigo_agc=21927

- Meseguer-Artola, A. (2015). *UOC - Oikonomics - Viquipèdia a la universitat: una guia debones pràctiques*. Universitat Oberta de Catalunya.
<https://oikonomics.uoc.edu/divulgacio/oikonomics/ca/numero03/miscellania/ame-seg-uer.html>
- Silva Quiroz, J. E., & Lázaro-Cantabrana, J. L. (2020). *La competencia digital de la ciudadanía, una necesidad creciente en una sociedad digitalizada*. *EduTec. Revista Electrónica De Tecnología Educativa*, (73), 37-50.
<https://doi.org/10.21556/edutec.2020.73.1743>
- Simon, J. (2015). El paper de la Viquipèdia a la universitat. *Tribuna d'educació*. Facultat Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport, Universitat Ramon Llull.
<http://www.tribunaeducacio.cat/el-paper-de-la-viquipedia-a-la-universitat/>
- Reig Hernández, D. (2015) "Whatsapp como escuela de Community managers". En <http://www.dreig.eu/caparazon/2015/04/16/whatsapp-escuela-de-community-managers/>
- Reig Hernández, D. (2016) "Comparto luego existo, ampliando las habilidades sociales del youtuber": <http://www.dreig.eu/caparazon/2016/12/14/comparto-luego-existo-ampliando-las-habilidades-sociales-del-nio-youtuber/>
- Reig Hernández, D. (2016) "La generación Alpha de la era postpandemia: la más emocionalmente inteligente y responsable de la historia" <https://www.dreig.eu/caparazon/generacion-post-pandemia/>

